

A' ROMAI CSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBŐL Penteeken 9 Decemberben 1791.

Vóltér és az Ördög az Elyséumban.

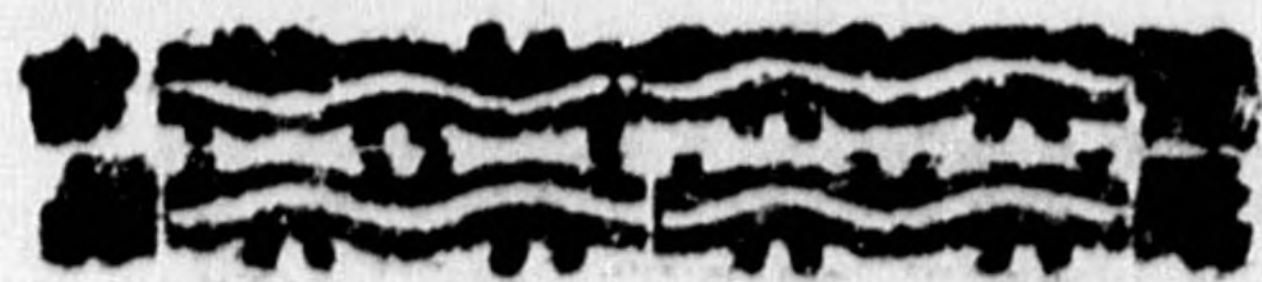
Egy hajó fekete Ördöggel érkezik-meg Kháron nem régiben az Elyséumba; melynek, mint szokotlan dolognak hallására, olly rettentő lárma támoda az Elyséumban, hogy minden Lelkek egy rendkívül való mozgásban lenni láttatnak vala. — Bezzeg meg-ijedtek az itt lévő Gergenesusbéli Szer-tés Lelkek!! Morgásban vóltak a' Vén-aszszonyok! 's nevezetesen azok az elsőbb Századbéli Lakosai ezen Hóltak Országának, kik az Ördög egész Fa-miliája Genealogiáját még sokkal jobban tudják vala, mint a' máii Századbéliek. — Az itt lévő Szerzetesek már füstöt készítenek vala nekik, hogy az egész Elyséumból ki-füstöljék; 's talám meg-is történik vala, ha az itt lévő Szeretsenek

K k k k k

ellen

ellent nem kívánnak vala állani. Ezek a' fekete bőrű Szeretsen Lelkek egy átaljában nem hiszik, hogy az Ördög fekete volna, mivel nálok a' felső világon a' leg-tsúfobb Ördögöt-is fejéren szokták festeni; azért köztök, mint az Ördög színénének pártfogói — és az Europaiak között egy nagy vetélkedés támodott az Ördög színe felett. — — Edgyik azt kiáltotta fekete! a' másik fejr! — fekete! fejr! fekete! fejr! — e' mind így hangzik vala. — Söt többet mondok — azok a' Lelkek-is, kik egész életekben az Ördögnek tsak hirét sem hallották eddig, most a' többivel, hogy halgatni ne láttassanak, hól feketét, hol fejrét kiáltanak vala az Ördög ellen, azt gondolhatta volna valaki, hogy *Lengyel*, vagy *Frantzia* Nemzeti Gyűlés tartatik az *Elyséumban*. — Ezen lárma alatt *Vóltér Mahumeddel* egy szép pásintra leheveredve, egy pipa dohány mellett, a' mostani Török és Frantzia körülállásokról beszélgetvén, a' lárma őket-is meg-mozdította, és végre a' sokaság közé menvén, hát látják, hogy edgyik teli torokkal kiálja: fekete!! a' másik — fejr! fekete! fejr! — Ezek nem tudták előbb, miről van a' szó és vetélkedés; azért tsak mosojognak vala — melyre a' Lelkek rájuk támodának, és roszzúl lesz vala mind *Vóltérnak*, mind *Mahumednek* dolga, ha ök-is hirtelen hól fejrét, hol feketét nem kiáltanak vala a' sokaság között, azon kívül, hogy tudták volna, miről legyen a' szó. — *Vóltér* észreveszi végre, hogy az Ördög bőre színe felett van a' vetélkedés, 's minthogy ő még a' felső világon is efféle vetélkedéseket, eleget hallott, tudta, hogy tsak azt kell kiáltani, a' mit a' nagyobb rész kiált; 's így menekedének ki a' zenebonás Lelkek sokasága közül.

Kérdi *Mahumed* tőlle: ugyan Barátom *Vól-
tér!* min disputálnak ezek a' fok edgyügyü Lel-
kek? és mi az oka ennek a' rettentő lármának. —
Ezek Barátom egy régi neven, és az ahoz ragadott
szinen disputálnak, 's látod melly forron, hogy
tsak nem egy más üstökébe akadnak. Hallottadé
hirét a' felső világon az Ördögnek? — nem. —
Nó! meg-magyarázom én néked. — Ez egy ol-
lyan felső világbéli *semmi* és *hang*, melly már ott
az Emberek és Állatok társaságában ki-mondhatat-
lan károkat tett — de fokaknak hasznot-is fokot
hajtott. Ennek se füle, se farka nintsen; még-is
mind a' kettőt szoktak néki festeni gyakran. Az
egész *Naturális Historiában* nem találod a' szarvas-
állatok között, még-is kéntelen olykor ketske szar-
vakat viselni. Ezt némellyek kergetik, füstelik;
némellyek barátkoznak vele — fokban rettegnék
tőlle. Az *Europaiak* feketén, a' *Szeretsének* pe-
dig, a' magok gustusok szerint, fejerre szokták
festeni, és azért van most a' 2 fél között a' *Dis-
putátzió* — pedig tsak gondolhatod Barátom,
hogy egy tsupa vetélkedés alatt lévő *semmit* és *hangot*
mitsoda szinekre lehet festeni. — Ezzel a' ret-
tentő *Semmivel* még beszélttek-is a' régi jámbor
Keresztények, kik most itt az *Elyséumban* annyira
vetélkednek felette; de mióltától fogva a' felső vi-
lág-béli emberek a' józon-okofság' fegyverével
szoktanak járni, azólta az Ördög, valahol ezt a'
fegyvert látja, tsak mutatni sem meri magát. —
Ez a' *Semmi Ördög* ez előtt egész Házakot el-fög-
lalt a' felső világon, és minden házbér nélkül fok
esztendőkig lakott azokban; mint erre 1000 a'
példa a' felső világon — most, ha Házban akar
ott lakni, néki is házbért kelletik fizetni — kü-
lömben ki-kergetik. — Posonban a' *Hauptvach-*

tal által ellenben a' Báró *M* — ki Házát, egy leg szebb helyt fekvő 3 soros nagy házot 13 esztendeig birt ez a' tsunya femmi állat az Ördög, egy kr. fizetés nélkül, és 9 esztendeje, hogy valami Magyar Deákok kergették-ki belőlle. Történt vólt ugyan-is, hogy egy Uraságnak Szakátsa magát a' Háznak padlásán fel-akasztván, azt fogták a' Házra, hogy az Ördög költözött belé némelyek látták-is ott őtet, és beszéllettenek is vele; de mitsoda nyelven? már azt nem tudhatom — arra az egyre emlékezem, hogy Deák nyelven, de bizony nem fogadott ő szót — ott maradt, a' meg-nevezett Házban. Ennek grádittsait követ keményen bé-rakták, bé-vakolták, az Ördögöt oda rekesztették, és ott vólt 13 esztendeig árestomban — a' Házban lakni senki sem bátorkodott. Most mint egy 9 esztendeje, tudtokra esik némely szállást kereső Német nyelv után keringő Magyar Deákoknak, hogy abban a' Házban már 13 esztendeitől fogva minden házbér nélkül lakik az Ördög; öszve-gyűlnek 5-ön, 's el-végzik magokban, hogy ők házbér mellett költözzenek bé a' Házba, és az Ördög lakó helyét el-foglalják. El-mennek azért a' Házot bíró Báró Titoknakjához, ki most is élő Ur, és a' *Bétsi Magyar Kurir* Olvasója; jelentik a' dolgot — ez el-bámúl a' vakmerő bátorságon — tudósítja akkor Bétsben lévő Báróját, ki azonnal azt feleli, hogy a' Házban lakni kívánók 3 esztendeig ingyen lakhatnak benne. Ezek a' 13 esztendeig bé zárva állott szobákat fel-nyitják, 's midőn belé akarnának költözni, jő a' Báró izenete, hogy már azon alkalmatoiságokért 1000 forint esztendei fizetést ígért egy Ur. Kimezelték a' szobákat, és már azolta benne laknak és fizetnek érettek azon kívül, hogy az az előtt benne

benne lakott Ördög tsak jelentette volna is magát. Ezek az 5 Deákok még máig is élő emberek; ki Szólga-Biró, ki Ujjságiró, ki Senátor, ki Prédikátor, ki falusi Notárius közüllök a' felső világon. Ez a' fekete semmiség, melynek színéről az *Elyséumi* Lelkek olly nagy vetélkedést támofztattanak, *Debretzenben* - is ottan ottan bé-szállott egy egy Házba hajdon, mellynek bizonyysági az ott valo Lakosok; de sokáig ott nem Quartélyoskodhatott; mivel vóltanak ollyanok, kik a' mesterséges tsalárd-ság firhangja alatt lappangó semmiséget meglátván, el üzték az Ördögöt — Azt mondják a' közelebb érkezett Erdélyi Lelkek, hogy még máig is volna a' felső világon *Kolosvárt*, 's másut is illyen Ördögös ház, mellyekben az emberek lakni nem bátorkodnak — ládd *Mahumed!* millyen a' felső világbéli emberekben meg-rögzött bal vélekedés. Mondhatom néked *Mahumed*, hogy ez a' fekete színre festett képzelt semmi koránt sem ollyan gonosz és rút, mint a' millyennek festik. Egy része edgyügyü, más része az Ördögnél sokkal gonoltszabb, a' felső világbéli embereknek. Ha itt valaki meggyilkolta Felebarátját — magát megölte, vagy fel akasztotta, az Ördögre kenik az egész Historiát, pedig magok tselekedték — és az Ördögről soha se haljuk, hogy maga magának torkát metzette volna, mint némely kétségben esett bolond emberek szoktanak tselekedni, és a' mint e' következendő ujj példa is bizonyítja : — A' közelebb múlt Szeredán délbe haza megy egy *Hofdemmer* nevü, az ugy nevezett *Apellationis forum* mellett szolgáló, mint egy 34 esztendős *Concipista* Bétsben a' maga szállására, 's az ő igen szép ifjú, de azonban bal körmünek tapasztalt Kedves Feleségét egy asztalnál irva találja, ki Férjének

jének

jének meg-érkezésével el-kivánnya vala Levelét dugni. A' gyanus Férjfi el-vévén erővel az Aszszonytól a' Levelét, hát egy más Szeretőihez irt szerelmes Levél; mellyen fel indulván egy kést kapta kezébe, és Feleségének mejjét kezdi vala ezzel vagdalni, ki a' midön a' segittségért való kiáltás végett az ablakhoz szaladna, a' férjfi még vagy két szúrást adván Feleségének, ugyan azon késsel maga magának torkát mettzette, és midön mások érkeztenek volna a' szobába, már a' Férjfi halva, az Aszszony pedig a' Halál küszöbében a' magok vérekben fetrengenek vala. Az Aszszony még tegnap délig élt, de minden szó nélkül fél-hóltan. Már ezt az Ördögre kenik, hogy ő tselekedte, pedig ki tselekedte? Okot adott rá a' Sz. Házofság' hámszíjján kívül lépett Aszszony, és a' zabolátlan déltzeg indulatú Hofdemmer maga tselekedte. Tudodé Mahumed, egy *Filosofus*, 's magam-is illy történetben mit tselekedtem volna? Én a' Levél irogató Menyetskét Levelestől edgyütt le-nevetvén, meg mondtam volna néki, hogy e' többé ne legyen; mert a' leg szentebb Házások között-is esik egy hiba de ha többször tapasztaltam volna e' félt, az ifjú aszszonyt haza vittem volna oda, a' honnan hoztam, 's Kedves Szüléinek meg köszönvén az eddig való Feleséget, az én *Skeletonom* mellé ugyan a' maga vásott oldalbordáját nem rakta volna, 's így az egész gyilkosság el-távoztatódott volna. — Ne-is hidd Barátom! hogy esze volna annak, ki mást; de kivált magát meg-öli. Sok volna azon képzelt semmi Ördögre kent szerentlenségeket mind elé beszélleni — azért

Vóltér és *Mahumed Gróf Hertzbergre* fordítván beszédjeket, valami békételenkedő hangon láttattanak azon a' felső világ-béli hiren tsudálkozni, melly szerint ezen Pruszszus vólt nagy Minister egy ideig ellenségének lenni mutatta magát a' mái világi 's kivált a' Frantzia Revolutzioknak, a' minapi közönséges beszédében pedig mint egy helyben hagyja a' Revolutziokat, kivált annyiban, a' mennyiben ezek vér ontás nélkül mehetnek tökéletességre, mint a' Lengyelek revolutziója. — Egy Ördög tsak amugy mosojogva így kottyant belé ezen beszédbe. Gróf *Hertzberg* a' minap nagy Minister vólt; most pedig ti-is tudom jól tudjátok mitsoda. Akkor egy valóságos Monárkhának vala keze lába, most pedig -- -- -- -- *Mahumed* elpirulván, hogy egy Ördög, egy nagy Profétát akartanittani, másra fordíttya beszédét. Én nem láthatom által így szoll *Vóltér*hoz, mitsoda hövetkezései lehetnek még ennek a' Frantzia revolutzionak. A' kik a' le-dőlt politika-béli Frantzia tornyot fel akarják építeni, két egymással ellenkező és egy közép plánumon munkálódnak. A' leg-erősebb részt tészik azok, a' kik a' Respublikai igazgatás formájának báráttjai. — Minden Klúbisták, és a' mostani Nemzeti-gyűlés is ezekből mondatik állani nagyobbára. Ezek a' Nemeiséget, Austriát, Spanyol, Muszka és Svéd Országokat meg-esküdött ellenségeiknek lenni gondollyák, Anglia segilli őket alattomban; azért, mivel egy ilyen nagy Birodalomban a' Respublikai igazgatás fel nem állhatván, ez által-is tsak a' veszedelme nagyobbodik Frantzia Országának. Mi kell pedig ennél egyéb Angliának?

Azt a' részt melly az ezen planummal ellenkező plánumon munkálódik, tészik a' ki-vándorlott

lott Printzek, Austriában, Spanyol, Muszka, Svéd Országokban keresvén magoknak segittő Barátokat; ezek az előbbeni le romlott uralkodásnak nemét akarják fel-építeni; de ugy — a' mi valósággal ditséretes szándék ezekben a' Printzekben — hogy minden régi viszáza élések ebből örökre el-töröltesenek. Anglia pedig jól látván, hogy ha ez véghez menne, Frantzia Ország előtté ismét egy ötöt akadályoztató töltés fogna lenni, ez ellen még tsak lehet alattomban 's az után ugy lehet, hogy nyilván is munkálódni fog.

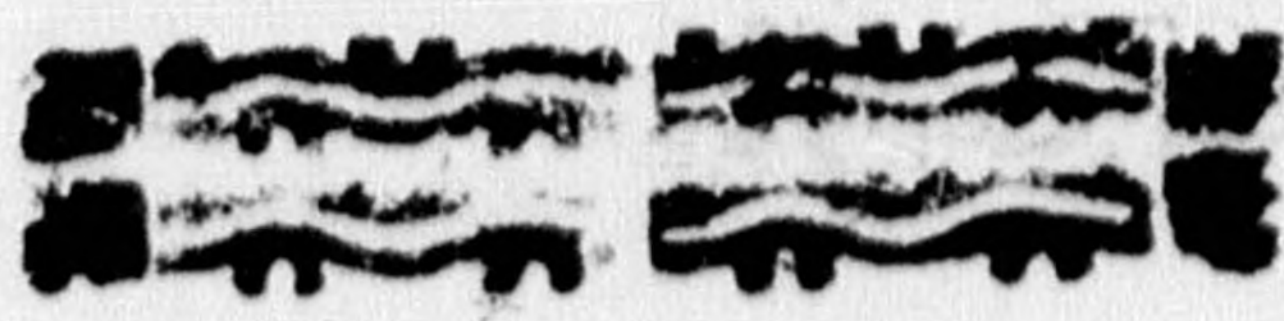
A' harmadik plánumon munkálódik ama nagy Frantzia *Bréteuil*, kiről azt mondják, hogy minden Europai Udvaroknak erejét és gyengeségeit igen jól isméri, 's benne még a' Frantzia Királyné is erősen bizik, *Kalonnénak* pedig nagy ellensége. Erről azt tartják, hogy ez, az Anglus igazgatás formáját akarja bé-vinni Frantzia Országba némelly apróbb változásotskákkal, két Házakat vagy Parlamentumokat állítván-fel valamint Angliában vagy. De igen erősek az ellenségei ennek a' plánumnak is. A' Printzek 's több Nemesek attól tartanak, hogy így ismét az Orzágnak egy néhány nagygyai fogják ismét a' kormányt és így minden hatalmat kezekbe kapni. Anglia éppen nem szenvedhetné-el azt (itt a' Ministeriumot értsük) hogy midőn Frantzia Orzágot meg-akarja aláznai, akkor tulajdon az Anglus Constitutio tégye ötöt a' leg-hatalmasabb Nemzetté.

Mikor, és hol fognak ezen három egymással ellenkező plánumok és planisták egybe gyalulódni? — Majd nem sok idő múlva, az Akheni közönséges Congressusban.

A' mi a' Felséges Auszriai Udvarnak XVI-dik *Lajosról* való mostani gondolkodásának módját illeti,

leti, azt II-dik *Leopold* Nov. 16-dik napján közünségesen ki-nyilatkoztatta, tudtára adván a' külső Hatalmásoknak azt, hogy nem érvén-el a' Frantziák Királya azon nyugodalmát, mellyet az új Constitutzionak el-fogadása által el-érni remélt, sőt olyanok lévén a' körülállások, hogy a' Király ellen való előbbi erőszakoskodások ismét igen könnyen vissza fordulhatnának: tehát a' szükség kívánnya, hogy a' Frantzia Királynak és Monárchának minden elő fordulható meg-sértődései illendő eszközök által el-fordittassanak.

Az a' *Bréton* nevű Káplár, ki Nov. 15-dikének estvéjén 9 órakor nem akarta a' Királynak megengedni, hogy a' házából ki-mennyen, szám-adásra vonattatván, azt felelte, hogy ő azért parantsolta a' Strá'sának, hogy a' Királyt ki ne botsássa házából, mivel a' Királyt Párisból alattomban ismét el-készülni, hallotta vólt, és ő patriotai kötelességének tartotta el-hárítani az Országról azt a' veszedelmet, mellyet ennek a' Királynak el-menetele okozhatott volna. — Illyen nagy Patrióták nem tsak a' Káplárok és köz emberek között, hanem a' nagyobbak között is tanáltatnak Frantzia Országban. *Strafsburg*bol írják Nov. 25-dikán, hogy, ekkor tályban égy kellemetes tekintetű Afzsonyka Koblentsből oda jövéen, a' Komendans Generalist *Luknert* a' Printzek pártjára akarta hodítani. Az ifju Afzonka hivatta a' Generalist magához: de ez nem ment. El-megy hát maga az Afzsonka, és a' többek közt meg-akarja Generalist a' Contrarevolutzionak lehetőségéről gyözni; mellyet ez tsak tréfából is szégyenlett volna égy Afzsonynak el-hinni. A' Generális enyelegve fogadást jóvasol, egy etzakai kis gyönyörűségert egy nagy samma pénzt ajánl.

ajanlván kotzkára a' szép Afzizonkának — ki a' Generálisnak gálántfágát tapasztalván, utollyára 2 Milliokat, és Marichali páltzát is ajánlott néki: de látván hogy mind ezekkel is nem érheti tzályát, szomorúan tére visszáz Koblentzbe a' Printzekhez. — Meg lehet vallani, hogy nagy léleknek kell abban a' testben lakni, melly illy ditsöségnek, kintsnek, és egy szép Afzizony minden némü gyönyörűségeinek egyfzeriben ellene álhat. Ezt az utollót *Türenne* sem álhatta ki. — Azt erősíti ezen Straßburgi levél hogy ezen nagy hazafi Generálisnak tellyes hatalma vagyon itt a' szélen arra, hogy a' melly Fejedelemnek a' földéről a' ki-vándorlottak Frantzia Országának leg előbb leg-kisebb kárt okoznak, a' Generális ezen Fejedelemnek jószágára azonnal, mint ellenségre, üfsön réá. — Ez szerint már nem igen sokára háborus hireket fogunk a' Frantzia szélekről hallani.

A' Printzek ugyan ekkor tályban fel-kérték Fr. Generális *Vimpfentöl* a' felső Renusi Departmánban *Nájbrischák* nevezetü várat és erőtséget, de ez nem adta által a' várat, hanem sebess Postán a' Nemzeti-gyülés elejében terjesztette a' Printzeknek kivánságát.

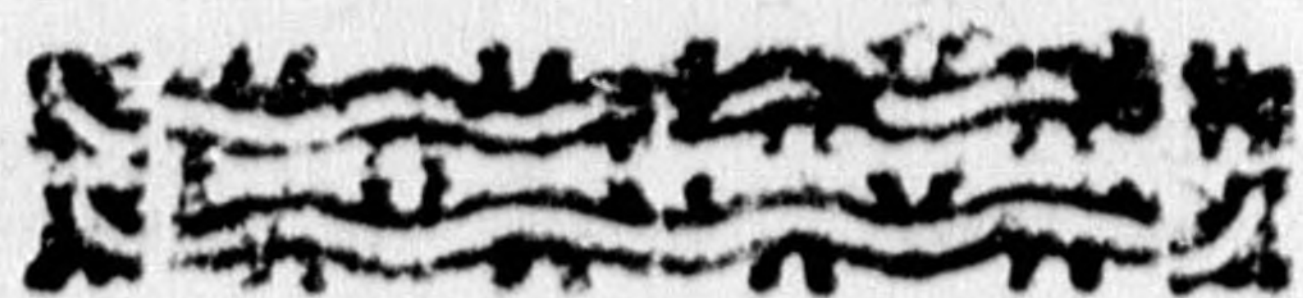
A' Muszka Tsászárné semmi módon nem akar el állani a' Printzeknek tett ígérete mellöll: közelebbről tudtára adatta a' Pruszszus Udvarnak, hogy a' Frantzia Királyt nem nézi tellyeséggel ugy mint szabad Királyt: melly szerint állyon meg a' Pruszszus Király - is Pilnitzben tett ígéretének, és vigye véghez azt, a' mire magát ezen Gyülésben a' Frantzia Monárchia iránt kötelezte. — Ugyan ezek az ujjabb Levelek erősítik, hogy a' Pruszszus Király ennek alkalmatossággával megmondotta a' nálla lévő Frantzia Követnek, hogy a'

Constituzionak a' Király által lett el-fogadtatásával meg-vagyon elégedve, ezért nem is akarna a' Frantziák dolgában elegyedni: de ha a' Nemzeti-gyűlés a' Királyhoz tartozó kötelességében hiveségtelen tanálna lenni, már ekkor egész erejét kényszerítették az el-nyomattatott Király segítségére fordítani.

Azt mondják, hogy a' Lengyeleknek dolga ismét zavarodásba kezdett volna jönni. Az Orosz Császárné a' Svéd Királlyal, a' köztök való új szövetségnek egyik pontumában meg-egyezetnek lenni mondatik az iránt, hogy Lengyel Országának szabadságát és a' Királynak választás szerinti való Succesioját, valamint ez előtt volt, ez után is fen tartsák, és örökös következésü Királyt tenni ne engedjenek. — Ha ez igaz tanál lenni, ezen igyekezete által az Orosz Udvar még erősen megzavarhattya az Europai minden Politikát. — A' bizonyos, hogy a' Saxoniai V. Fejedelem a' múlt hónapnak 23 dikán nagy hirtelenséggel hazunna elmenvén Poztdámhoz nem messze egy vadászaton öszve jött a' Pruszszus Királlyal, és fontos dolgokról mondatnak együtt hoszfazon beszélgetteknek lenni. Az a' hir is kezd szárnyálni, hogy ezen V. Fejedelem valósággal olyan jelentést vett volna valahonnan, hogy ha örökös Király akar lenni Lengyel Országban ne késedelmezzék el-fogadni a' Koronát, ne hogy meg tanállyon akadályoztani. — Sok Potemkin vagyon a' Muszka Birodalomban és Ministeriumban.

Elegyes jegyzések.

A' múltt Vasárnap, úgymint Decembernek 3 dikán tartatott az arany-gyapjas Vitézi Rend' In-

nep. Isteni tisztelet ullán, gazdagon meg vendégelte a' Rendet ö Tsász. 's Kir. Felsége, ki is maga, Trónus alatt ebédelt, *Ferentz, Sándor Leopold* jó Nádor-ispányunk, és *József* Fő Hertzegekkel együtt. A' Rend' több Vitézei, mintegy két három lépésnyire ültek az ö Felségek' asztalához. Két Magyar Gavallérok, úgymint: *Kántzellárius Gróf Pálffy Károly* ö Excellenziaja, 's *Eszterházy Antal* ö Hertzegsége voltak közöttök. — Ö Ts. 's Kir. Felségének, és a' Fő Hertzegeknek Kamarás Urak udvarlottak. A' Tsászárnak nevezetesen *Káunitz Domokas*, és *Pozdátzky* Grófok; Nádor-Ispány ö Fő Hgségének pedig *Gróf Eszterházy József* Ur. — Meg jegyzésre méltó, hogy minekelőtte oda nyújtották volna a' Kamarás Urak ö Felségeknek a' vizes, vagy, boros poharat, levették arról az ezüst fedelelet, ki töltöttek belőle valamely keveset egy tátzára, ezen ki-töltött, vizet, vagy bort megitták, 's úgy adták a' poharat a' Tsászárnak, vagy a' Fő Hertzegeknek. — Ezen pompás Vendégség' sok Nézőinek száma közzül való voltak a' F. H. Kis-Asziszonyok, s' *Antal* és *János* Fő-Hertzegek.

A' *Kolóniai Választó Hertzeg*, F. H. *Maximilián*, Vitéze ugyan az arany-gyapjas Rendnek; de azért nem inneplette együtt a' több Vitézekkel a' Rend' Innepét, mellynek bizonyos Udvari tzeremonia az oka; valamint annak is, hogy miólta *Maximilián* ö Vál. Hertzegsége itt vagyon, azólta nem szokott meg-jelenni Pápa ö Szsége' Követe, Vasárnaponként az Udvarnál a' maga egész pompájában, t. i. három hat hat lovas hintaival.

Mikorra fog Bétsbe érkezni a' már tudva lévő *Török Követ*, azt nem tudhatjuk. Már ugyan rég-

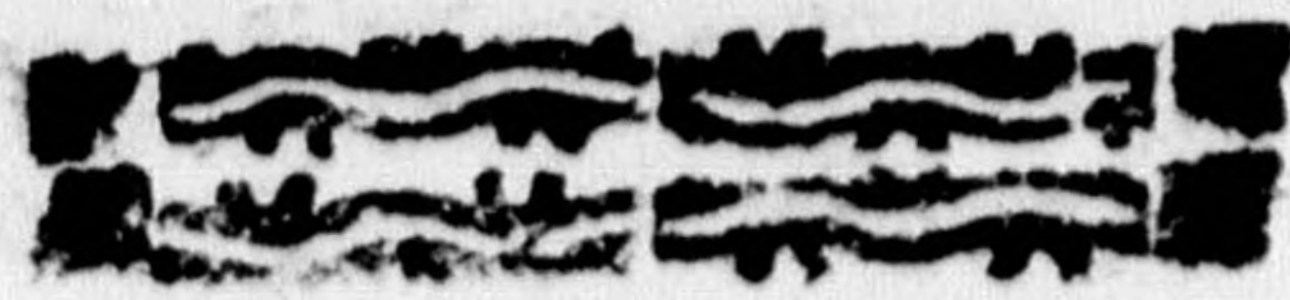

él-van készítve szármára egy kies szállás: de ugy értyük Magyar Országból, hogy a' mely Kapitány 50. Lovasokkal varja vala *Köptsényben*, előbbeni szállására N. *Lévárdra* vissza ment — és minthogy még a' múlt hónapban meg-kellett volna néki érkezni, bizonyosnak mondják, hogy ezen Török Követ, bizonyos okokra nézve vissza-tért volna. — A' Határ széléit igazító Török Biztosak, a' nagy hó és kedvetlen idő miat el-késvén, a' Horvát ország felől való széleket még ki-nem határozhaták; azért még a' télen *Novinak*, *Dubitzának* 's. 't. börtökában maradunk.

Fő Magyar Kantzellárius M. G. *Pálfy* Károly Ur Exjának *Josef* nevű fia, ki már a' ki-harangozott hírek szérént nem Eurapát, tsak Német Országot járta-fel, jövendőbéli hites Társúl jegyzette magának a' múlt hetfön, a' H. *Eszterházy Anna* né Testvér öttset, G. *Hohenfeles* Urnak 16 esztendősen igen kedves Kisalfszonyát.

A' múltt Ország-Gyűlése' szabad meg-ítélésének Szerezője, teszi *Magyar Ország'* Lakosnának számát hét millió, 's mintegy két száz ezer Emberre. — A' Reformátusságról azt írja, hogy az szaporább két milliónal; a' Lutheránusság közel egy millió; a' R. Kath., 's egyesültt Ő Hitűeknek száma, egyyüvé véve két millió öt száz ezer; a' nem egyesültt Ő Hitűeké végre egy millió hat száz ezer.

Ezen számlálásnak, vagy számnak tökéletes hitelt adni, leg alább a' Protetsánsokra nézve annál inkább nem lehet, mivel még eddig ezeket tsak a' magok *Prédikátorai*k számlálták meg; ezek között pedig az Öregebbek sokon *Papaszemen* nézvén ez előtt, egy egy nullát (0) öromelt el-hagytanak

ezért, hogy ezeknek számos vóltak ne tudattásék; de most számláltásanak-meg igazán a' Réjormátusok, és leg-alább 100 ezerrel, sőt többel találtnak számofobban — mellyet bizonyos Kuttöböl tudunk.

A' Pesti Univerfitásban, mely mostan a' leg-szebbvirágjában vagyon, már eddig 151 Orvos Doktorok, öt Chirurgiæ Doktorok, 723 Chirurgiæ Magisterek, 239 Bába-tudománybéli Magisterek, öt Szemgyógyítók; 184 Patikáriusok, 291 Bába-Afzszonyok, 's 150 barom-gyógyító Doktorok kerültek ki 1770-dik esztendőtol fogva, a' mellyben fel-állott a' Univerfitás, ezen folyó 1790. esztendő Novemberének 30-dik napjáig.

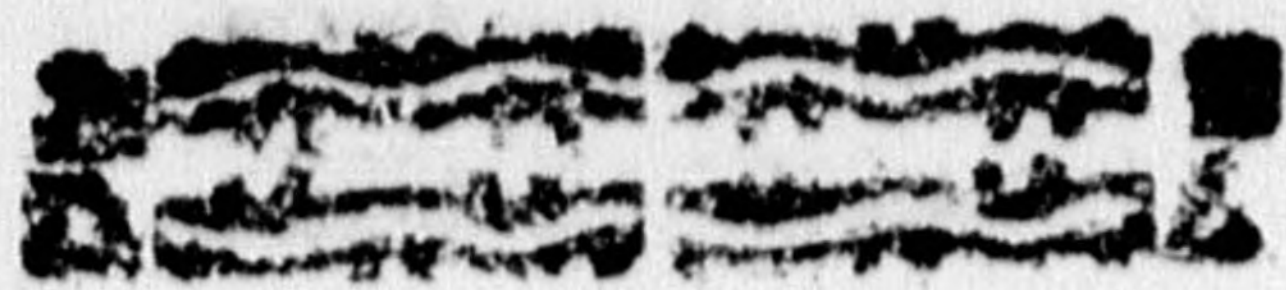
Kolosvár. 27 - dik Nov. — Szintén megijedtünk vala a' minapi havas és hideg idötöl, hogy Öfzi vetés nélkül maradunk, 's Szöllö-fájnkat sem takarithattyuk-el. De ha szintén kitsin Hitiek vagyunk is, a' jó Isten meg-szána bennünket meleg napokat jártata, a' Hovat el-olvasztá, annyira, hogy a' fellyebb múlt Hétnék vége felé, a' szántáshoz és vetéshez kezdvén, a' közelebb múlt Tsötörtökig, tsak nem annyi magot hintetnek-el a' Gazdák, mint szüret előtt, mellyek már szemeket gyönyörködtető szép zöldek, a' szölök is igen kevés hijával el-fedettettek. Tsötörtökön 11 és 12 óra között esni kezdett, és a' folytatában lévő munkák félben szakadtanak. Pénteken ismét szép idő vólt, tegnap homályos, ma pedig reggel húllani kezdettek az első tseppek. A' vetésre nézve még szükségünk lenne vagy két heti vidám száraz napokra. Szükitem hogy ezen esztendő-

tendőben, 's az ezelőttikben itten termett Borokkal meg-érje a' jövő - járó, és a' Közönség; holott Kolosvárnak annyi Szőlő hegye vagyon, hogy tsak az arról adandó adó majd 6000 Német forintra rúg esztendőnként. Némelly itten tanúlt Magyar Ifjak, Semnitzre menvén, ottan a' Bányá mellett practizálni kezdettenek, még pedig a' régebbek vagy elsőbbségek között egyik ugyan ditséretesen. Szükséges és illő dolog, hogy ezen állapotban-is szolgállyanak a' Magyarok is; kiknek a' szükséges tanulás és pallérozás után, szintén olyan elmebéli tehetségek, készségek, és mind penés, mind egyéb munkákra tökéletességek vagyon, mint akármelly Nemzetnek. Itt az ugy nevezett *I. Thesaurarius* külön, és a' F. Fő-igazgató Tanátstól nem függve, valamint vólt Felső Mária Theresia alatt, maga ülését, a' Méltóságos B. Losontzi Bánffy Farkas mint *Thesaurarius* Ur ő Excellentiája elsősege alatt, máj ezen hónapban el-kezdette. Nints Fejér Vármegyében Felgyógyon a' minapi Hó, a' Tavasz Búza vetést oda nyomta, azért hogy a' Gabona bővsége miatt, maga idejében le-nem arathatták.

Itt Kolosvárt vagyon egy Bába Aszszony *Gotlib Zibert* nevű Szigyartonak a' Felesége; kinek a' Férje az egész Városban leg-nagyobb ember, az Aszszony pedig maga majd a' Leg kissebb. Történt a' napokban, hogy midőn ezen Aszszony Grof *T. Domokosné* Aszszony ö Nga körülBábai hivatalát folytatná, Zörget az ő ajtójan egy Kiss Vendég, és hivatalát félben szakasztván, meg-leve a' Bába-Aszszonynak magának a' 25-dik Gyermeke szerentsélen, és ezen számos Gyermekeinek nagyobb része életben vagyon.

Azt a' Tudositást vettük Körösről, hogy amatsak nem leg-nevezetesebb Körösi Prédikátor és Esprest

rest *Szélesy Pál* Ur, Nov. 23 dikára Virradolag meg-
halálazott. Ez az Ur a' Refor. Gyülekezetben szé-
les hirü ember vala, és egy Világos szemü Predi-
kátor. K. Válarhelyről azt irják, hogy a' Székely-
földén 3 Kalongya buzából sem tsépelhetnek egy
véka szemet; mivel a' nagy Kövérség miat mind döl-
tesek valának a' Gabonák, és így szalmájak nem
szemek termett az embereknek.

Aztis Erdélyből értjük, hogy egy valaki *Pe-*
sten az ugy nevezett *Najvidi* ujságot Magyarra for-
ditva ki-akarja adni, melyről már Tudositást is bo-
tsátatt volna széljél. Szégyenetske ugyan egy *Naj-*
vidi Ujságot szoról szora Magyarra fordítani, és
hasznos sem lészzen; de ha ennek Kiadoja a' maga
Tudositását hozzánk küldi, igen Szivesen közönlé-
gessé tévesszük, és azzá tenni Kötelességünknek-is es-
merjük.

Zimonból azt irják, hogy az oda való Lako-
sok olly széltire járnak által most-is, holmi el-adni-
való eleségekkel: mintha még most-is miénk volna
Belgrád. A' melly Török hozzánk által akar jöni,
különös engedelmet kell néki arra kérni, és minek
utánna által érkezett, le kell rakni pisztollyait, 's
péter-kését a' mi Generálisunknál; 's midön vissz-
sza akar térni, tsak akkor veheti azokat ismét ma-
gához. — Nov. 2-dikán, által vólt a' *Kihaja*,
a' mi Generálisunknak köszöntésére.